

1620. Lipsiae.

1. Blunckius, Jacobus : De fidei jussione.
2. Brauns a Ponne, Johann Christoborus : De juris actione.
3. Finckelthaus, Sigismundus : De consuetudine.
4. Romanus, Franciscus : De citatione.

1624.

1. Finckelthaus, Sigismundus : De crimine laesae
majestatis humanae.
2. Krappius, Hieronymus : De heretici substitutione.
3. Ritterus, Samuel : De dividuis et individuis
audi.
4. Schacher, Antonius : De reconventione.

1622.

1. Agricola, Johannes Jacobus : De fidei commissis feudicis
relictis et in specie de jure majoratus.
2. Beckius, Bartholomaeus : De republica.
3. Cronbergk, Michael : De mandato in genere.

1622

4. Curbius, Thomas: De traditionibus.
5. Schmeck, Vincencius: De iuris et facti ignorantia
6. Schmeccius, Wilhelmus: De rei vindicatione
7. Schmeck, Wilhelmus: De usucapionibus siue longi temporis praescriptionibus.

1625.

1. Finkellshaus, Sigismundus: De inventio heredis
2. Schmeck, Wilhelmus: De iure dotium
3. Schmeccius, Wilhelmus: De emphiteuse et venditione in rebus et maxime utiles quaestiones distributa
4. Schmeccius, Wilhelmus: De usufructu

1624

1. Schmeccius, Wilhelmus: De actionibus in genere.
2. Frico, Georgius: De successione ab intestato
3. Welckius, Casparus Michael: De primae economicae syllabus

1625

1. Blumderus, Jacobus: De privilegiis pupillorum

1635-

2. Blumelius, Jacobus: De fructibus et eorum acqui-
sitione.

3. Boehm, Johannes: De litis denunciacione

1
4
5
6
7
1
9
1
2
3

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page]

DISPUTATIO JURIDICA
de
**ACTIONE PU-
BLICIANA,**

Quam
HORTANTE
TRINA MONADE:

PERMITTENTE
MAGNIFICO ICTORUM ORDINE
IN INCLYTA ET CELEBERRIMA AD SALAM ACADEMIA:

PATROCINANTE
VIRO

*PRAENOBILISSIMO, AMPLISSIMO, CONSULTISSIMO
ATQUE EXCELLENTISSIMO,*

**DN. ADRIANO BEIERO,
J. U. D. LONGE FAMOSISSIMO,**

*Dominò Patronò atque Præceptore suo sanctò
cultu observando,*

Publicæ Examinationi submittit

**MATTHIAS STOCKIUS HANOV.
VVETTERAVUS AUTOR.**

MENS. AUGUST.

A. O. R. M. DC. LXVIII.

Typis GEORGII SENGENVVALDI,

STEMMA. QVE. PECTUS.
ILLUSTRISSUME. AT QVE. GENEROSISSUME.
COMES. AC. DOMINE.

DOMINE.
FRIDERICE. CASUMIRE.

COMES.
IN. HANAV. RHINEC. ET. ZVVEIBRUCK.
DOMINE.

IN. MVNTZENBERG. LICHTENBERG. ET. OCHSENSTEIN.
MARESCHALLE. HEREDITARIE.
ET.

ADVOCATE. SUBLIMIOR. ARGENTORATENSIS. &c.
COMES. AC. DOMINE.

CLEMENTISSUME. GRATIOSISSUME
FAMILIÆ. PATRIÆ. MVSARUM. SUBDITORUM.
ET. OMINE. ET. NOMINE.

DECUS. PATER. APOLLO. PROTECTOR.
CUM. INCLVTE.
TUM. OPTUME.
CUI.

FAMÆ. PRÆCONIA:
AB. ORTU. SOLIS. AD. HESPERIUM. CUBILE. PORRECTA.
PARANT. NOMEN.
ÆRE. PERENNIUS.

FLAMMANTE. PYROPO. SPLENDIDIUS.
SITU. REGALI. PYRAMIDUM. ALTIVS:
QUOD.

NON. TELIS. FATI.
NON. MORSIB. TEMPORUM.
NON. FUGA. ANNORUM.
NEQVE. ULLO. DAMNARIER. AVO. POTERIT.

FAMILIAM. ET. MENTEM.
PER-ILLUSTRIS. ATOVE. CELSISSUMA.
PRINCEPS. AC. DOMINA.

DOMINA.
SIBYLLA. CHRISTINA.

PRINCEPS. ANHALDIÆ. COMES. ASCANLÆ. &c.

Ur. Et.

COMES. IN. HANAV. RHINEC. ET. ZVVEIBRUCK.
DOMINA. IN. MVNTZENBERG. LICHTENBERG. ET. OCHSEN-
STEIN. &c.

PRINCEPS. AC. DOMINA.
LONGE. CLEMENTISSUMA.

SPECULUM.

SYNCERITATIS. VITÆ. CRYSTALLINUM.

EXEMPLUM.

OLYMPICÆ. PIETATIS. RARISSIMUM.

TUTRIX.

DIRIS. FORTUNÆ. LUDIBRIIS. EXPOSITORUM

DEA.

ÆRUMNIS. ET. INDIGENTIA. ANGUSTIORI. PRESSORUM.

ORE. MANU.

BENIGNISSUMA. MÜNIFICENTISSUMA.

MATRONIS. ET. HEROINIS.

QVAS. AUREA. PROTULIT. ATAS.

STEMMATIS. SPLENDORE.

VIRTUTIS. NUMEROSÆ. VIGORE.

COELESTI. MENTIS. DECORÆ. TEMPERIÆ.

MORIBVS. QVE. OMNI SINE. LABE. PROBATIS.

SI. NON. MAJOR. CERTE. PAR.

CUI.

INCENTEIS. DEPROPERARE. LABORAT. PALMAS.

GLORIA.

DIIS. PROXUMA.

Moderantibus Superis!

PRÆLIBAMEN

Iuri Civili, propriè & angustè sumpto, Jus Prætorium, quod nomine Edictorum, & Juris Honorarii venit *§. 7. J. d. J. N. G. & C. l. 2. §. 10. D. d. O. J. opponi solet pr. J. d. Bon. Possess. l. jus Civ. 7. §. 1. D. d. J. & J.* Hoc jus, utut non vim legis, sed auctoritatem saltem, non tamè modicā, habeat *d. §. 7. nihilominus ad Jus Civile non modò adjuvandum & corrigendum, verùm etiam supplendum, inventum est d. l. 7. §. 1. §. 2. 4. s. J. d. action. Magnif. D. Struv. ex. 2. §. 4. Adjuvat Prætor jus civile, casûs comprehensos tuendo, cosque ad faciliorem exitum perducendo: uti agnatis hæredibus institutis bonorum possessionem decernendo in fin. d. pr. J. d. bon. poss. Corrigit, casûs injure civili verbis generalibus comprehensos, ob æquitatem quasi subducendo, & admittendo, quod Jure Civili generalibus verbis vetitum videbatur: uti posthumum alienum hæredem institutū, quem jus civile, tanquam incertam personam repellit, ad bonorum possessionem secundum tabulas admittendo *d. pr. Supplet, extendendo jus civile, & casûs inibi omissos, quos ob varietatem negotiorum infinitam comprehendere nequibat l. 2. §. 18. C. d. vet. jur. enucl. pro comprehensis habendo: veluti petenti, quod ex justa causâ à non Domino traditum, & ante usucapionem amissum fuerat, judicium dando.**

A

§. 4.

§ 4. *J. d. action. l. 1. in pr. D. d. Public.* De quo iudicio
impraesentiarum, pro ingenii viribus, paucis saltem ar-
gurus, quod Pius, piâ, pium, dedit, Justinianus, mente,
monitum *Nov. 6. in pr. l. 2. pr. C. d. offic. Praef. Prat. Afr.*
l. 2. §. 1. C. d. vet. jur. enucl. merito sequor, ita ingemis-
cens:

Conditor Mundi ac hominum Creator!
Ut meos actûs placidè secundes,
Publicè dum nunc ago de Actione,
Obsecro supplex!

§. 1

Non nesciens, ambiguitatem vocis, in explicanda
re, maximè officere, idèò duplicè esse hanc actio-
nem, sivè iudicium quod vocatur Publicanum in
l. 13. §. 1. D. d. Public. alteram quidem alteri ex adverso
respondentem, ante omnia monuisse, haud frustra-
um puto: Priori conceditur, qui, cum rem alienam,
iusta ex causa, bonaque fide aliquandiu possedisset, post-
ea illam casu amisit, eam, quasi jam usucaptam reperit
§. namque *J. d. act. l. 1. in pr. D. d. Publician.* Posterior
autè adversò casu datur, cum quis aut Reipublicæ causa
absens, aut apud hostes per subjectas sibi personas rem a-
lienam usucepit, & is, cuius res usucapta est, neminem
in civitate nancisci potuit absentis defensorem, adver-
sus quem agendo usucapionem interrumperet; cui
Prætor ita permittit rem suam petere quasi usucapta
non fuisset §. *rursus §. J. d. action. Quæ* tamen posterior,
distinctionis gratiâ, Rescissoria dicitur, *d. §. 5.* quia ab-
sente reversò, usucapione, Prætoris aditi auxilio, rescis-
sâ, rem tanquam suam, ac non usucaptam vindicabit
l. 3. C. d. restit. mil. l. ult. C. quib. ex causis maj. Illa nomen
generis retinens, Publiciana appellatur *d. §. 4.*

§. 2. Ne

§. 2. Neglectâ posteriori, priorem hac vice dis-
cussurus, definitionem ejus subicere libet: Est itaque
Publiciana actio in rem Prætoria, quæ datur ad
vindicanam rem, ex justa causa alicui traditam,
& nondum usucaptam, amissâ casu illius rei pos-
sessione. *Per. ad d. §. 4. J. d. action.*

§. 3. Prima, eaque præcipalis divisio actionû, su-
mitur à materia circâ quâ versantur, sc. quòd aliæ sint
in rem, aliæ in personam. *§. omnium autem 1. J. d. action.*
Rem nostram petimus actione in rem; rem nobis de-
bitam, actione in personam; Et tractatus de rebus in
his duobus consistit, videl. in Dominio, sivè jure in re,
& obligatione, sivè jure ad rem. In personam agimus
cum eo, qui nobis obligatus est ex contractu vel quasi,
ex maleficio vel quasi, ad aliquid dandum vel facien-
dum; Nam ex contractu fuit obligatio, ex qua im-
mediatè nascitur actio, quæ personalis dicitur, quia obli-
gati personam perpetuò sequitur. In rem agimus, cum
eo, qui nullò jure nobis obligatus est, neque contractus
vel quasi, neque delicti vel quasi, petimusque rem no-
stram, quæ ab alio possidetur, & realis dicitur, quia rem
perpetuò sequitur. Illa *conditionis*, hæc *vindicationis*
nomine plerumque indigitari solet *§. appellamus 15. J.*
d. act. Ex quibus satis apparere puro, hanc actionem,
IN REM, rectè definiri, quippè fundamentum sivè causa
ejus, non est obligatio aliqua ex contractu aut malefi-
cio vel quasi proveniens, sed Dominium, præsumptum
tamen sivè fictum, quod bonâ fide, justò que titulò niti-
tur *l. sed & si 7. §. 6. d. Public.* Prætor enim tantundem
tribuit bonæ fidei possessori, quantum jus civ. veritati,
i. est. Domino. *Bronch. ad l. 136. d. R. J. De quo infra, ubi*

de fundamento, aliquid adhuc addam. Quòd præterea hæc actio stricti Juris, item rei persequutoria sit, parum subtiliter & frustra à *Forster. D. 3. d. action. addi & moneri,* ait *Bachov. D. 3. d. action. b. 15.* cum, quòd distinctio actionum in bonæ fidei & stricti juris, propria sit actionum in personam, tum, quòd actio in rem neutiquam possit esse pœnalis; quin imò & hæc actionum distinctio in rei persequutorias & pœnales, propria sit actionum in personam, quoniam nulla actio in rem per se pœnalis esse possit.

§. 4. Prætoriam insuper dicitur, quia à Publicio Prætor, defectum Juris Civ. supplente, primùm introducta est. *d. §. 4. J. d. action.* Cum enim Jus Civ. ei, qui rem b. f. titulòque justò à non Domino acceperat, casu tamen, antè finitam & completam usucapionem, eam iterum amiserat, viam & medium, ad persequendam eam, nullum præscripsisset, durum autem, imò iniquum visum fuisset, quemquam re, fide titulòque bonis acceptâ, fraudulenter privari, ideoque Publicius tùm temporis Prætor, æquitate motus, ad vindicandam rem amissam, priori, sc. b. f. possessori, datâ hac actione subvenit *d. §. 4. J. d. act. d. l. 1. in pr. d. Public.* quâ, si titulò justò & b. f. rem se accepisse, adeoque in conditione usucapiendi fuisse probaret, obtineret sub colore quasi adimpleræ usucapionis, & Dominii acquisiri, uti ex *Bachov. ad Instit. nervosè tradit in sua Medulla §. 4. verb. sed quia sanè &c. Magnif. D. Scheffer Consiliar. Hanov. Cognatus meus omni reverentia cultu ad cineres usque prosequendus.*

§. 5. Veniunt in hanc actionem res mobiles & immobiles *arg. l. 7. §. 8. l. 9. §. 3. d. Public. add. qua infr. de traditione, & quidem ficta, dixi.* Item corporales & incor-

incorporales, *d. l. 9. §. 3. l. 11. §. 1. eod.* Nec in contrarium quicquam facere puto, quòd, ut hæc actio competat, rem traditam esse requiratur *d. l. 1. in pr.* Incorporales res autè traditionem non recipiant *l. servus 43. §. incorporales 1. d. A. R. D.* quia *d. l.* loquitur de propria & angusta traditione, quam reb. incorporalib. quæ tangi nequeunt §. *incorporales 2. J. d. reb. corp. & incorp.* proindè meritò denegat. Cùm autè quasi traditionem, quæ, dum alius iisd. nos uti patitur, facta censetur, *l. 3. in pr. D. d. usufr. l. 1. §. traditio. 2. d. serv. præd. rustic.* admittant *d. l. 11. §. 1.* adeoque ex permissione Justiniani annis 10. vel 20. cum titulo præscribi possint *l. sequitur 2. §. libertatem 29. d. usurp. & usucap. l. si aquam 2. l. sicut. penult. C. d. servitut. l. cum in longi. fin. C. d. præser. long. temp.* objectum hujus actionis, res qq. in corporales esse, haud inconcinnè quis statuet.

§. 6. Istud aut. in genere requiritur, ut sit res quam usucapione aut præscriptione acquirere, non est legib. prohibitum *l. 9. §. 5. l. 11. §. 2. & seqq. d. Public.* nam aliàs huic actioni locus esse non potest. Et licèt in vectigalib. fundis, qui non usucapiuntur, actio hæc procedat, *l. cum sponsus 12. §. 2. eod.* ob hoc tamen hanc assertionem infringi non credo, quia diuturnus usus sive longa possessio, vices usucapionis sustinet *l. si finita 15. §. sed in vectig 27 D. d. damn. inf.* ut proindè Publiciana obtineat. *Zaf. ad tit. d. Public. n. 6. add. Goth. ad l. 10. D. si serv. vindic.* Non ergò obtinet in re furtiva *d. l. 9. §. 5.* frustra enim agitur ex vi usucapionis, ad rem usucapionis non capacem §. *furtiva 2. J. d. usucap.* Quod & dicendum de servo fugitivo, qui sui furtum fecit, ut, donec in fuga est, usucapio non procedat. *d. l. 9. l. 1. C. d. serv. fugit.* Quomodo etiam cessat in re sacra, religiosa, sancta, quòd

A 3 fugiat

fugiat hominum commercium, & acquiri nequat. *l. 9. d. usucap. l. 23 §. 5. l. 43. d. R. V. §. nullius 7. J. d. R. D. §. sed aliqui. 1. d. usucap.* Nec tunc competit, si res sit talis, ut eam lex aut constitutio alienari prohibeat *d. l. cum sponsus. 12. §. 4. d. Public.* quia his casib. Prætor neminem tuetur, ne contra leges faciat, quod datâ hac actione fieret, quâ usucapionem rei inalienabilis & conseq. alienationem ipsam concederet. *Goth. ad d. l. 12. §. 4.*

§. 7. Ex di&is resolvendum venit dubium: *An qui à furioso, quem sanæ mentis putabat, rem emit, utatur Publicianâ?* Ratio dubitandi est, quia agēt Publicianâ, oportet habere justam causam *l. 1. in pr. l. 3. d. Public.* Furiosus aut. nullum negotium efficaciter gerere potest, adeoque rei suæ vendendæ potestatem non habet *l. 1. §. furiosum 12. D. d. oblig. & act. l. 5. d. R. J. l. 40. eod.* utpote in quo nihil iudicii, qui mente planè caret, habeturque locò absentis & dormientis *l. 2. §. 3. D. d. jur. Cod. l. 124. §. fin. d. R. J.* Undè emtionem non valere sequitur, quòd ipso acturus Publicianâ, justam allegare causam nequit. Pro quò tñ. è contrario error & ignorantia justa militans, quæ proindè ipsi nocere non debent *l. 1. §. nam si quis. 1. l. in omni 2. l. 4. l. 8. l. 9. in pr. D. d. Jur. & fact. ignor. l. 7. l. 10. C. eod. l. 9. C. ad L. Falciã. c. ignorantia 13. d. R. J. in 6.* Quod dubium, quàmvis æquâ mentis lance istud perpendiculari, maximè inextricabile, ob rationes, ex utraque parte allegatas, videatur, magis tamen titubabit, dum *Ulpianum & Paulum*, supremi subsellii Jctos, in hoc sibi invicem deprehenderit contradicentes, Illo ab affirmativa *in l. 7. §. 2. d. Public.* Hòc à negativa parte *in l. 2. §. 16. D. pro emptor.* stante. In quibus textib. reconciliandis, cum valdè de sudent Juris Interpretes, quorund. opiniones proferre, & in alterutra eligenda, tenuitatem iudicii

judicii adhibere lubet. *Cujacio ad d.l. 2. §. 16.* putat, mendū
in ea esse, & verba: *nec Publiciana competit*: expungit;
qui, utur defendatur *ab Anton. Mercat. 2. not. 27.* recte
tamen eum reprehendere videtur *Robert. 2. recept. lect.
10. & 2. animadv. 27.* cū error in legib. non ita temere
sit admittendus, nisi forte de eo plenius & planius con-
flet, & omnis ratio reconciliandi leges, cesset. *Ant.
Fab. 1. Conject. c. 18.* expressam admittit contradictionem,
dicens: *Ulpianum à Paulo corrigi.* (Quod etiam putat
Pac. centur. 7. ἐπιωριστοφ. q. 3. de quo in seqq. quid erit di-
cendum) Verū cū omnis contradictio, juxta *Justi-
nianum* sit evitanda, & præstet subtili, quantum fieri pot-
est, animō, diversitatis rationes discutere, idē & *Fa-
bro d. l.* assentiri nolo. *Goth. ad d. l. sed & si 7. §. 2.* duas
præterea adfert resolutiones, differentiam quærens,
modō in subiecto cōtrario, quod est, aut *Furiosō* ipse sive
ejus hæres, aut eorum extraneus, de illo *d. l. 2. §. 16.* de
hoc *d. l. 7. §. 2.* loqui credens: *modō* in materia circa quā,
sive objecto, quod est vel res *furiosō* propria, vel nō pro-
pria, adeoque posteriori, non priori casu *Petitorem*
Publicianam habere, dicens. Quæ *Gothofredi* reso-
lutiones, quāvis pugnantiam allegatarum legum tol-
lant, & hanc *M. Lyckl. à Nyeholt libr. 1. membr. Eclog. 20.*
Illam, nihil impediēte, quod *Ant. Fab. eam ridiculam*
vocet *d. c. 18. Raphael. ad d. l. 7. §. 2. Joh. Robert. lib. 2. re-
cept. Jur. Civ. lect. c. 10. & Hugo Donell. ad §. 4. f. d. action.*
teste *Ungebauerō exerc. 14. q. 5. in Nego.* approbent & se-
quantur; malo tamen *sequi Accurf.* qui ad *d. l. 2. §. 16.* di-
stinguit inter jus strictum & æquitatem, ut verba *Pauli*
sic sint intelligenda: *strictō quidē jure nullam esse emptio-
nem, non dari actionem de evictione, nec Publicianam com-
petere, nec accessionem possessionis concedi; qua tamen uti-*
litatis

litaris causâ, sive ex bono & aequo, ne sc. cuiquam justus error noceat, juxta supr. alleg. ll. competant & locum habeant. Cum enim dixerit, *utilitaris causâ* receptam esse usucapionem, consequens est, ut cætera omnia, ejusd. *utilitaris causâ* admittantur. Quò textu ita explicatò *Paulum* ab *Ulpiano* non dissentire, sed potius consentire, patet. Quæ tamen distinctio, ne divinatoria potius, quàm vera videatur, pro ea approbanda & confirmanda, non modò facit, quòd *in d. l. 2. §. 16.* habeatur vocabulum *utilitaris*, quod sub significatione æquitatis, juri stricto opponitur; sed etiam, quòd *Paulus* plerumque soleat jus strictum & artem ac regulam Juris considerare, rarius ad æquitatem deflectere: aliter atque *Ulpianus* ac *Marcellus*, qui ad æquitatem sæpè inclinant. *Ungep. d. exerc. 14. q. 5. in Ajo.* Ex quo principio *Jctorum* diverso, diversam suam sententiam, cujus supr. feci mentionem, elicit *Pac. d. loc.* putans hanc distinctionem & legû reconciliationem esse quidem veram ex mente *Justiniani*, sed non ita ex mente *Ulpiani & Pauli*, quos reverà ideò sibi contradixisse arbitratur; quod tamen malè exindè trahitur. Concessò enim & approbatò prædictò istò principio *Jctorum* diversò, non dissensus, ceu *Pac. & Anton. Fab. dd. ll.* contendunt, sed consensus potius eorum, textum inspicienti apparebit; quippè *Paulum* hac vice, expressè ad æquitatem, quàm vis præter morem solitum deflectere, verba legis haud obscurè indicant. Et sic cum *Accurs. d. l. facit quoque Dauren. in comment. tit. d. usurp. & usuc. c. 2. & ibi Nic. Cisner. ad l. 2. & 3. d. caus. usuc. n. 18. Bronch. 4. ass. 10. Zaf. ad tit. d. Public. n. 7. Ungep. ex. 14. q. 5. D. Struv. exerc. XI. 6. 41.*

§. 6. Res quas hac actione peti, hætenus recensui, vindicari dicuntur *d. 5. 4. J. act.* Ex quo tamen malè

lè concludes, hanc prætoriam vindicationem, esse eandem prorsus cum civili, cum ab ea potius sit longè diversa. Nec facit in contrarium *d. l. 7. §. 8.* ubi *Ulpianus* omnia ead. esse dicit in publicana, ac in rei vindicatione; hæc enim verba non ita strictè, d. cum temperamento, &, uti loqui amant, grano salis, sunt accipienda. Et quàmvis satis constet, quòd in multis hæc actiones inter se conveniant, esse tamen nonnulla, in quibus una ab altera differat, iridem negari nequit: Sic Rei vindicatio est Juris Civ. lege sc. 12. tabb. inducitur *Vvesenb. ad tit. D. d. R. V. Treutl. ibid. §. i.* Publiciana verò Juris Prætorii, à Publicio Præto primò data & inventa *d. §. namque 4. J. d. act. d. l. 1. in pr. d. Public.* Illa est tant. rei corporalis *§. 1. in fin. J. d. action. tit. D. & C. d. R. V.* (ubi rei appellatione nihil aliud venit quàm corpus, quemadmodum etiam *in §. 22. J. d. legat. in l. 6. D. d. R. V. in l. 34. §. Sed hoc ita 4. D. d. leg. 1. vid. Pac. ad d. §. 1. J. d. act.* Et licèt Incorporales res, secund. Jus. Civ. etiam dicantur vindicari *t. s. D. si serv. vind.* propriè tamen sub rei vindicationem, quæ species quæd. est vindicationis simpliciter & in genere ita dictæ, omnes in rem actiones sub ambitu suo complectentis *§. appellamus 15. J. d. action. Pac. d. l. non veniunt Zxf. ad tit. d. R. V. n. 42. & 43.)* Hæc rei etiam incorporalis *l. 11. §. 1. d. Publ.* ubi de usufructu, itemque servitutib. tam rusticorum quàm urbanorum prædiorum constitutis, datur Publiciana: Illa est rei singularis *l. 1. in pr. d. R. V.* Hæc etiam universalis, quippè quâ hæreditas ex Trebelliano restituta petitur *l. 12. §. 1. d. Public.* Illa regulariter datur domino *l. 23. in pr. d. R. V. l. fin. C. eod.* Hæc non domino *d. §. 4. J. d. action. d. l. 1. §. 1. d. Public.* Quibus differentiis positis, patet, verba *Ulpiani in d. l. 7. §. 8.* non

B

ira

ita simpliciter accipienda, sed restringenda potius esse cum *Glossa*, ad dolum & culpam sive moram præstandam; item ad damna, fructus & impensas restituendas, *Ungep. exerc. 14 q. 4. in Ajo* Neque infringit hanc resolutionem, quòd *in d. l.* adhibeatur particula universalis *omnia*, utpote, quæ restrictionem quamplurimum non excludit; cujus generis loquutiones, cum multæ in jure reperiantur, unam huc posuisse sufficiat: Sic *in §. 3. J. d. legat.* dicit *Justinianus*: *omnia legata fideicommissis esse exæquata, ut nulla inter ea sit differentia*: Quæ tamen varia & multiplex adhuc datur, quippè cum cõstet, fideicommissa relinqui posse ab intestato: legata, nisi ex testamento non valere *§. 10. J. d. fideic. hered.* Legatarium insuper onerari posse fideicommissò, non legatò, *in pr. J. d. sing. reb. per fideic. rel. Pac. ad d. §. 3. J. d. legat.* ut ad eò hæc differentia sublatio, non obstantibus particulis generalibus *omnia & nulla*, procedat solùm quoad vim & effectum seu usum, item legata & fideicommissa particularia; non etiam quoad modum & formam, aut universalialia *Zæl. ad. i. D. d. leg. 1. & 2. num. 6. Pac. d. l. Schn. disp. ad D. 17. Th. 1. in fin.*

§. 9. Debet autem ejusmodi res, quam Actor vindicare vult, sibi antea tradita fuisse, hoc enim in edicto Prætoris requiritur. *l. i. in pr. d. Publ.* Quod, an ad quasi traditionem, quæ circa res incorporales obvenit, sit extendendum, supra, ubi de objecto hujus actionis egi, dixi, idque affirmavi.

§. 10. *Quid de ficta sentiendum sit, jam queritur?* Et hanc ad habendam publicanam sufficere, inde patere puto, quòd jure Civ. recepta sit, & habitata ad transferendam possessionem; ex qua, cum usucapio, quæ fundamentum

mentū hujus actionis est, sequatur, eam locum habere,
vix quispiam negabit. Fictæ autem hujus traditionis
modi & species sunt multæ, qualis fictio brevis manūs,
demonstratio fundi, etiam ex turri, traditio clavium,
appositio custodis, & ejusdem aliæ, per text. *in l. 1. §. 21. l.*
quod meo. in 18. pr. §. 2. l. 51. D. d. acq. vel amitt. possess. l. 74. d.
contr. empt. l. 9. §. 6. d. A. R. D. l. 28. C. d. donat. §. 44. cum §. seq.
J. d. R. D. add. Bachov. D. 3. Th. 18. qui huc quoque perti-
nere ait traditionem instrumentorum, quibus traditis,
dominiū transferri, expressè & diserte dicitur *in l. 1. C. d.*
donation. An autem vera traditio ficta sit potior, an
par utriusque effectus & vis? disputant *Hunnus ad Tr.*
p. 1. d. R. Th. 2. lit. g. Et *Bachov. d. D. 3. Th. 18.* ille illud,
Hic hoc asserens. Quod posterius cum *Bachovio* de-
fendere malo.

§. II. Quid demum Juris obtineat in iis casibus,
qui sine traditione solent esse idonei ad transferendum
dominium? controversiā non caret. Et quāvis ver-
ba Edicti prætorii, de re tradita sint concepta *d. l. 1. in pr.*
d. public. tamen cum ead. hic subsit æquitas & ratio, ut
ad eod. idem jus non immeritò statuatur, rectè JCI per in-
terpretationem produxerunt hanc actionem, ad eju-
dem casūs prædictos, idque per manifestum textum *in*
d. l. 12. §. 1. cod. ubi expressè dicitur, eum uti Publicianā,
cui extr rebelliano restituta est hæreditas, quāvis posses-
sionem nactus non fuerit. *add. d. l. 1. §. fin. l. si servus 15. cod.*
Maximè, cum vindicatione civili, in tali casu, rem pe-
tere quis possit, *nostra aut. J. d. legat. l. cum his qui. 1. C.*
com. d. leg. §. fideic. eadem autem omnia sint in Præ-
toria, atque in illa *d. l. 7. §. 8. d. Public.* quod tamen præter
casūs, suprā exceptos, intellectum volo. Opponit
Bachovius d. D. 3. Th. 18. qui juxta *Jas. §. sed ista J. d. act.*

n. 36. & *Zesibid* n. 12. & 13. dissentit, quòd Publiciana ei demum detur, qui in conditione usucapiendi est constitutus, sine possessione aurem nulla possit esse usucapio. *l. 25. d. usuc. l. 44. §. 7. eod.* adeoque cesset color domini per usucapionem quaesiti, simul & causa sive fundamentum hujus Actionis, ut Actor prætendat se usucepisse, quæ præsentio impossibilis videtur, ubi traditio non facta, nec possessio trās lata est. Verùm respondeo, quòd summò & strictò jure quidem nulla usucapio possit esse, quam non præcesserit traditio & possessio, *juxta d. l. 25. & 44. §. 7. d. usuc. utilitatis* tamen causà ita receptum sit, ut usucapio aliquando procedat, quandiu nemo nactus est ejus rei possessionem, *l. 1. §. 4. d. d. acq. l. am. post. Goth. ad l. 15. d. Publ.* vid. Petr. d. Bell. Petr. *in §. alia. col. 5.* Joh. Fab. *in d. §. sed iste. J. d. act. n. 12.* Foster. *D. 3. d. act. Th. 4.* Hillig. *20. c. 3.* Vinn. *1. sel. q. 27.* Pac. *add. §. 4. J. d. act.* D. Struy. *exerc. 11. Th. 43.*

§. 12. Neque simpliciter, sed ex justa causa, tradita res esse debet, ex qua se: tradens non dominus, transtulisset dominium, si fuisset rei dominus *d. l. 1. in pr. l. 3. & seqq. l. 13. in pr. d. Publ.* Prorsus enim hìc ead. est ratio domini & juris usucapiendi; ut non magis traditio à non domino, sine justa causa facta, transferat conditionem usucapiendi, ac facta à domino, sine ead., transfert dominium. Nugari hìc *Ant. Fabr. decad. 36. err. 5. ait Bachov d. D. 3. §. 19.* quando Ille ex ratione Juris Gent. ad transferendum dominium, causà aliquà opus esse negat, idque ex *per tradit. J. d. R. D. l. 9. §. 3. D. d. A. R. D.* probare contendit, cum tamen hi textus, & alii, ad hoc probandum parum, imò nihil, conferant. Quàmvis enim dicta loca loquantur de traditione, nullam aut. tituli faciant mentionem, non tamen statim titulus inde

dè erit excludendus, sed potius subaudiendus, præfer-
tim dum *in l. 81. in pr. d. t.* expressè requiratur. *add. Goth.*
in d. l. qua ratione 9. §. 3.

§. 13. Tria autem sunt causarum genera: quæ-
dam enim sinè traditione dominium transferunt, ut le-
gatū *d. l. 1. §. 2. d. Publ. res à iudice in iudicio divisorio ad-*
judicata §. 7. J. d. O. J. quædam per traditionem, ut em-
ptio venditio *§. 40. 41. J. d. R. D.* quædam licet tradantur,
ad dominium tamen transferendum nullo modo sunt
aptæ, ut depositum, commodatum, locatio, & similes
causæ. Itaque ut competat Publiciana, duæ priores
causæ, ex verbis simul & interpretatione *d. l. 1. d. Public.*
uti antè monui, sufficiunt: Tertia non æque, ut pote quæ
cum rei dominio nihil commune habet, *Pac. add. §.*
namque J. d. act.

§. 14. Quod autem dictum de aptitudine cau-
sarum ad dominium transferendum, sic accipi debet,
ut si dominus ex his causis rem tradat, accipiens acqui-
rat dominium, & habeat rei vindicationem; si verò à
non domino res tradatur, is, qui b. f. accepit, non fiat
statim dominus, quia nemo plus Juris in alium transfer-
re potest, quàm ipse habet *l. 54. D. d. R. J.* sed facultatem
habeat usucapiendi, & interim, antequàm usucapio-
nem perficiat, actio Publiciana ei competat, *Pac.*
d. loc.

§. 15. Præter causam s. titulum justum, etiam
bona fides, à parte Actoris requiritur, quæ est *illusa con-*
scientia, excusans possessorem à scientia rei aliena Zaf. ad
tit. D. d. usurp. & usuc. n. 54. Hæc enim eùm in usucapio-
ne maximè sit necessaria, *pr. J. d. usucap.* consequenter
requiritur in Publiciana, quæ non, nisi usucapienti datur,
h. sed & §. 7. §. 12. & seqq. d. public.

§. 16. Sic autem b. f. agentis requiritur, ut do-
lus tradentis non noceat *d. l. 7. §. 11. §. 15. §. ult. D. eod. l. 4.*
§. 27. §. 31. D. d. dol. mal. & met. except. cum ex jure nostro
constet, malam fidem auctoris successori singulari non
obesse. Quod, licet magnam patiaturs limitationem
ex authent. male fidei. C. d. præscr. long. temp. ut, qui rem à
m. f. possessore accepit, tricennii demum præscri-
ptione tutus efficiatur; malè tamen hinc quidam exi-
stimant, cessare Publicianam, quasi sublatò jure usuca-
piendi & præscribendi, quod 10. vel 20. annis absolvi-
tur; cum non sublata per dictam avthenticam, sed lon-
gius dilata saltim sit præscriptio, *Bachov. d. D. 3. Th. 20.*
Nec allegare & fateri oportet Acturum Publicianam, ma-
lam fidem Auctoris sui, prout vult *Zaf. n. 16. & 17.* quia
contradictionem hóc modò vix evitaret. Cum enim
causam f. fundamentum Publicianæ esse; aliquoties ha-
tenuis dixerim, & mox in seqq. latius dicam, ut Actor
fuerit in conditione usucapiendi, imò, ut prætendat, se
n suscepisse, non potest commodè & absque absurditate,
auctoris sui malam fidem allegare, utpotè, quod necessa-
riò accipientis malam fidem inferat, adeoque jus usu-
capiendi infringat *Bachov. d. loc.*

§. 17. An autem superveniens mala fides Publicia-
nam impediatur in difficili est? Quam tamen quæstio-
nem negandam puto, ex ratione, quòd per possessionis
apprehensionem, bonà fide factam, constituatur jus, ad
dominii adeptionem, cui superveniens mala fides, quæ
facti est, non debet posse nocere. *l. 48. §. 1. d. A. R. D. d. l. 7.*
§. 14. d. publ. Quæ ratio, subsistens in juris subtilitate,
licet non probata per Canones, qui recesserunt à juris
Civ. dispositione, non habentes aliam justam possessio-
nem, ad effectum usucapionis, quam, cui totò, ejus
cur-

currentis, tempore, ad eam bona fides *c. fm. ext. d. prescript.*
ex ratione, quod quicquid non est ex fide, sit peccatum,
& quod, quis novit se alienum possidere, restitutioni
sit obnoxium, *can. si quod. XXIII. q. 3.* attamen, cum
hoc ideo ita constitutum sit, ne vero domino damnum
inferatur, hæc autem ratio in hac actione cesset, cum
contra verum dominum regulariter non detur *l. pen. &*
ult. d. publ. ideo supervenientem malam fidem de
eod. Jure, Canon. sc. Publicianam non impedire, dicta
ratione moti, rectè statuunt *Vveg. ad J. D. 16. §. 3. lit. D.*
Schneid. ad d. §. namque 4. J. d. act. Bachov. d. D. 3. §. 20.
Magn. Dn. Struv. exerc. XI. §. 42.

§. 18. An autem postquam res iusto titulo est tra-
dita, & b. f. accepta, ad constituendam usucapionem
& accipiendam Publicianam, requiratur, ut pretium sit
solutum: an fides de eo habita sufficiat: an verò neu-
trum allegare & probare necessum sit? de eo quoque
non levis inter Dd. est controversia, quæ *in l. de pretio §.*
d. public. tota latet. Ex qua quidam eliciunt, quod Pub-
licianæ locus esse nequeat, nisi aut pretii solutio, aut
fidei sequutio verè intercesserit; idque ex hoc funda-
mento, quod, quæ sit transferendi domini ratio, ut
competat vindicatio civilis, eadem sit ratio transferen-
di juris usucapiendi, ut competat Prætoria. Jam au-
tè constat, emptorem non fieri dominum rei, etiamsi
tradita fuerit, nisi pretium solutum, aut de eo fides ha-
bita sit *§. vendita 41. J. d. R. D.* Quæ sententia, cum men-
ti *Gaii. in d. l. §.* non sit conformis, & quod lex non dicit,
neque nos dicere debeamus, ideo hæc ratio nihil obti-
nebit; maximè cum differentia quæd. adhuc in eo sit,
quod *ibi* requiratur, ut tradens sit dominus, qui ideo sa-
tisfactionem pro re sua vendita omninò habere debet:

hic

hic, non dominus; quin imò, res à vero domino hic regulariter non vindicetur: Ex quo non immeritò simpliciter ex justa causa traditionem, Prætor sufficere existimavit, etsi pretium solutum, aut fidem de eo habitam esse, à petitore neque probetur, neque allegetur. Bachov. d. D. 3. b. 20. *Zxf. ad tit. d. publ. n. 5.*

§. 19. Fundamentum itaque & causa hujus actionis, est præsumptum sive fictum dominium, fundatum injusto titulo & bona fide. *l. 1. in pr. l. 3. l. 7. §. 11. d. publ.* usucapio enim absoluta esse non oportet *d. l. 1. §. 1.* alioquin non esset locus Publicianæ, quæ est utilis vindicatio, sed directæ in rem actioni, i. e. rei vindicationi, quæ est actio civilis. *d. l. 1. §. 1.* Ex æquitate ergò, & interpretatione Juris, habetur pro dominio vel Jure in re, per usucapionem quæsito, quod tamen verè usucaprum non est. *d. §. namque 4. J. d. act.*

§. 20. Nec benè exindè colligitur, Prætorem ansam fallendi & mentiendi præbere, dum se vult, ut Actor dicat se usucepisse, quod usu non cepit. *d. §. 4.* prout contendit *Placentinus test. Ant. Uffil. ad §. alia aut. n. 5. J. d. act.* & *Speculator*, quem allegat *Ludov. Gomez. ad §. sed ista 3. n. 33. d. 1.* quia usucapionem, non absolutam, sed respectivam prætere jubet, ut adeò ille, qui reverà non usucepit, & consequenter nondum dominus est, fingatur usucepisse & dominus esse, respectu alterius, qui post illius amissionem possessionis, eam demum infirmiori, aut planè nullò jure accepit, adeoque usucapionem, eodem temporis intervallò, ac ille, absolvere non potest; quam, cum prior incepit, non potest non prior ad finem perducere. *Præ Nobiliss. atque Excellentiss. D. Præses in discursu Colleg. priv. ad tit. D. d. publ.* Neque etiam verba *d. §. 4. in qua dicit is, qui possessio*

tionem amisit, eam rem se usucepisse, quam usu non cepit, adeò
strictè & durè sunt accipienda, sed potius coèrcenda &
restringenda, ut respondeant §. *preced. 3.* ubi ait *Impera-*
tor: ut ecce: plerumque ita permittit Prator in rem agere, ut
Actor dicat, se quasi usucepisse, quod non usuceperit: quæ par-
ticula quasi, in codicibus magis emendatis habetur, eam-
que in decem libris, variæ impressionis, invenisse scribit
Gomez. ad. d. §. sed ista. 3. J. d. act. n. 33. Quò facit, quod a-
pud *Theophilum*, qui *Iustiniani* Institutiones græcè ver-
tit, inveniat *vox ὡσπερ*, quæ similitudinem denotat:
vide *sis Ungep. exerc. 14. q. 6. in Nego.* Porro, cum omni-
um mendaciorum, quæ talium, forma & pars essentialis
sit dolus & fallacia, quod ab agente, tanquam b. f. posses-
sore, jus suum persequente, utrumque abest, qui *Placen-*
tini & aliorum, calumniosa magè, quàm verifica senten-
tia, defendi queat, vix video.

§. 21. Dum itaque, uti me planum fecisse credo,
Actor rectè & ritè, rem, sub colore Dominii, per usucapi-
onem quæsiti, petit, patet insimul, & *Schneid. ad §. sed i-*
sta. J. d. act. n. 45. & Jason. ibid. n. 82. & 83. minus benè sen-
sisse, quando *Ille* Actorem de suo Dominio dubitare, *Hic*
verò, istud expressè negare debere, contendit. Etenim
& rationi & Juri cōtrariatur, ut ille, qui bonam fidem, quæ
tantund. valet, quantum veritas *l. 136. d. R. J. allegat l. 7.*
§. 11. d. Public. qui colorem usucapionis præterdit *d. §. 3.*
& §. 4. J. d. act. aut dicat, se dominum non esse, aut de suo
Dominio dubitet. *Bachov. d. D. 3. l. 16.* Et quamvis Petitor,
se Dominum esse, absolutè dicere nequeat, neque debeat,
non tamen proindè se talem esse, expressè neget, sed po-
tius alleget, quod rem ab eo, quem Dominum fuisse cre-
didit, qui etiam pro tali in dubio præsumendus, b. f. e-
merit, adeoque ad minimum in conditione usucapiendi
fuerit.

C

§. 22. Tan-

§. 22. Tandem requiritur, ut possessio rei, antè usucapionem completam, casu sit amissa, & apud alium, sinè causa aut Jure infirmiori existat. *d. §. 4. J. d. act.* Nam vindicatio non datur Possessori, nisi servitutis, per actionem Confessoriam, aut libertatis, per actionem Negatoriam. *Pac. add. §. 4.*

§. 23. Ex hisce omnibus de utroque subjecto, directo sc. & contrario, jam facile constabit. Nimirum: Instituit Publicianam, qui rem bonâ f. titulòque justò, à non Domino traditam, ante absolutam ejusdem usucapionem iterum amisit, adeoque verus Dominus non est *arg. l. 1. §. 1. d. Public.*

§. 24. An etiam aliquando vero Domino competit? non parum controversum est. Et videtur sanè primò intuitu negandam esse omninò hanc quæstionem, ut potè, quæ affirmata hanc contradictionem involveret, sc. aliquem esse Dominum, & non esse Dominum; quia, quod Publiciana non Domino detur, *arg. d. l. 1. §. 1.* modò fuit assertum. Adhæc, cum verus dominus ordinariè habeat rei vindicationem, quæ est Juris Civ. *l. in rem 23. in pr. d. R. V.* quæ ratio, cur ipsi tribuatur Publiciana, quæ Juris Prætorii, & in defectum Juris Civ. inducta est *d. §. 4. J. d. act. d. l. 1. in pr. d. Public?* cum tamen communi auxiliò, & merò jure munito, non debeat tribui remedium extraordinarium *l. 16. in pr. d. min. 20. ann.* Cum vel maximè, quòd in nullo juris textu dicatur, verum Dominum uti posse Publicianâ, sinè lege aut. loqui erubescamus. Ex quibus & aliis adhuc quàm plurimis rationib. verum Dominum, qui fortè rei suæ possessionem amisit, debere vindicatione civili contentum esse, nec ad Publicianam unquam recurrere posse, multi contendunt, quos inter Joh. Fab. *ad d. §. sed ista. 3. J. d. act. n. 8. ibique Jason. v. 64. &*

Ant.

Ant. Üsill. n. 47. Schneid. n. 24. Vult. n. 11. Joh. Harpr. n. 15.
Donell. & Giphon. ad d. §. 4. eod. Cum quibus etiam facit
Ungep. ex. 14. q. 4. in Ajo. Quibus tamen non obstantibus
vero Domino, in casu deficientis, aut ad minimum dif-
ficilis probationis domini, sub qualitate t. n. b. f. Posses-
soris, Publicianam favorabiliter accommodandam esse,
omnino puto. Quod etiam statuunt Zas. ad. d. §. sed ista.
n. 8. Andr. Gail. lib. 1. observ. c. 62. n. 5. Mynf. ad. d. §. 4. n. 38.
cum seqq. Hillig. in not. ad Donell. lib. 20. com. Jur. Civ. c. 8.
lit. D. Schnob. disp. 5. l. 27. D. Struv. ex. XI. l. 44. Cum enim
procul dubio sæpe contingere possit, ut venditor verus
dominus fuerit, de quo tamen satis constare nequeat; ne-
cessario eveniet, ut non raro Publiciana utatur, qui reve-
rã dominus est, attamen ob defectum plenioris probatio-
nis, se talem asserere non audeat. Et quidni ergo vero do-
mino accommodari possit hæc actio, si expeditiori & cõ-
modiori remediõ uti velit, & fortassis ipse dubitet, an sa-
tis liquido dominium suum probare queat? arg. l. 1. §. 4.
quod. legat. Bachov. d. D. 3. l. 17. Neque contradictionem
in eo esse autumo, quippè cui non ita simpliciter, & ut
domino, sed quod modò dixi, in casu deficientis, aut
difficilis probationis, omisã quæstione domini
veri, sub qualitate b. f. Possessoris, datur. Et quamvis
jure ordinariõ munitus, non opus habeat quærere reme-
dium extraordinarium d. l. 16. id tamen absolute & si-
ne limitatione verum non est; hoc enim quando plenius
& favorabilius est, per istud non tolli, testantur Bartol. ad
l. in provinciali. 3. §. 1. d. op. nov. nunc. Imola, in c. ex parte. d.
re script. & Ludov. Gomez. ad §. in personam 8. n. 19. J. d. act.
Prætoriam autem vindicationem civili favorabiliorem
esse vel exindè constat, quod Actor in illa, non ita, atq; in
hoc, dominium suum probare cogatur. Quid? quod ve-

rum dominum, in tali casu, ne quidem civilem vindicationem habere, dici possit; quæ cum fundamenti locò præsupponat dominium quod tamen agens, utut reverà dominius sit, ob certam difficultatem probare nequeat, sanè ab eo, qui dominus non est, respectu, ad rei vindicationem instituendam habitò, parum differt. Licet porò, nulla lex expresse dicat, quòd competat vero domino Publiciana, attamen ad hoc statuendum sufficit, hanc assertionem ex quibusd. locis, per bonam consequentiam posse deduci; qualis elici potest *ex d. l. 7. §. 7. d. Publ. ubi petenti rem, & jusjurandum ex delatione præstanti, eòque suam esse asserenti, competit Publiciana.* Hoc autem jusjurandum habetur pro veritate *l. 11. §. 2. ibique Glossa. D. d. jurej, l. 56. d. re Judic. & l. 1. in pr. quar. rer. act. junct. l. ingenuum 25. D. d. stat. hom. ut adeò jurans pro domino rei habeatur, & consequenter aliquando Dominus utatur Publicianâ. Ex quo tamen malè inferes, dari hanc actionem itaque vero domino, non sub qualitate b. f. Possessoris, d. potius veri domini, id quod supra fieri negavi; Non enim dico, quod juramentum, præstantem istud, reverà dominum, sed saltim, ut pro tali habeatur, efficiat, & contra eum, quò postulante juravit, actio competat, eaque meritò Publiciana, quia, cum Dominum eum fuisse, certò non constet, perindè est, ac si ab alio quovis res fuisset tradita. Quò facit text. in *l. 13. §. Julianus d. jurej.* juxtà quem, qui juravit fundum suum esse, post longi temporis demum præscriptionem, actionem, in rem videl. contra quemcunque Possessorem habet; quoniam Juramentum est quasi locò tituli, quem sequitur traditio per Reum Possessorem, contra quem juratum fuit. *Bar. chov. d. D. 3. §. 17.**

§. 25. Usu etiam forensi receptum est, ut cod. libel-
lò 2.

16, Publiciana, cum Rei vindicatione cumulari, atque
alternatim proponi, i. est, res jure Dominii vel quasi peti
queat. Cum enim propter incertitudinem non rejiciatur
ille, qui diversa ponit remedia *l. 1. §. 4. in fin. quod legat.*
modò unius positio non sit alterius sublatio *l. §. pecunia.*
C. d. furt. Ille, qui possessionem rei suæ, de cujus jure ta-
men incertus est, recuperare cogitat, eam sub jure Domi-
nii directi vel quasi, petere non prohibetur. Neque enim
hæ duæ actiones, origine sunt contrariæ, sed tantam affi-
nitatem habent, ut altera alterius supplementò perficia-
tur, sive originem, sive medium, sive exitum spectes. Nam
sicut quasi Dominium non est contrarium, sed tam ad-
sine directo, ut nonnunquam locò dominii penè sit *l. bo-
ne fidei 48. in pr. d. A. R. D.* ita & actionibus judicare oportet
affinitatem conjunctissimam, non autem contrarieta-
tem. Ungep. *ex. 14. q. 4. in Ajo. add. Gail. 1. observ. 62. n. 4.*
Mynsing. 4. observ. 11. Oldendorp. class. 3. art. 3. Hammel. d. a-
ctio. c. 4. n. 30. Bronch. cent. 1. aff. 76. Bocer. c. 5. D. 27. b.
8. D. Struv. d. excrc. XI. b. 44.

§. 26. Cognitò subjectò directò, in contrarium
jam ut paucis inquiram, ordinis ratio efflagitat: Vindicat
Actor rem ab eo, qui infirmiori jure quàm ipse eam pos-
sidet, *per text. l. fin. junct. l. 7. §. 6. & 7. D. d. Public.* Nam
cum agens se fundet, non in dominio vero, quod nec pro-
bare necesse habet, sed tantùm in conditione usucapiendi,
efficitur inde, ut Possessor, qui in ead. conditione est,
exceptione Actorem repellere possit; ubicunq; enim
Petitor vincere vult contra Possessorem in actione in
rem, necessum est, ut nitatur jure potiori. *d. l. fin.* Firmius
autem jus ejusm. b. f. possessor, censetur habere non mo-
dò eò, qui fide & titulò simul: aut alterutrò tantùm
destitutus: sed etiam qui per utrumque ad possessionem,
post-

postquam tamen Petitor eam amisit, pervenit. Qui enim in titulo & possessione antiquior est, respectu ejus, qui utrumque postea demum acquisivit ab eo, qui vel malâ fide vel saltem nullò jure rem istam tenuit, instar Domini est, & proinde æquum, ut eam vindicet. *Magnif. D. Struv. d. exerc. XI. l. 46.*

§. 27. Quid autem tunc, ubi duo eandem rem sibi traditam acceperunt, obtineat, valde est intricatum. *Bachov. d. D. 3. l. 22.* triplicem distinctum casum circa hanc quæstionem format & proponit: aut enim ab uno Domino: aut ab uno non Domino: aut à duobus non Dominis rem traditam esse ait. Proinde remotò, obrationem, quam ibi vide, casu primò, circa posteriores duos ex *Juliano* refert & probat distinctionem ab *Ulpiano in l. 9. §. 4. d. Public.* prolatam, ut, si unus non Dominus rem tradiderit duobus, potior sit conditio ejus, cui prius res tradita fuit, qui sc. utens Publicianâ, rem ab altero possidente auferre potest: Ex duobus autem qui rem à duobus non dominis acceperunt, potior sit causa possidentis quàm petentis. *d. l. 9. §. 4. Magnif. D. Struv. d. l.* ubi tamen hæc distinctio adhibenda est, urum sc. unò ex iis possidente, agant inter se, an verò neutrò possidente, agant adversus extraneum, qua adhibita *l. si ea res 31. §. ult. D. d. atq. empf.* non obstat. *vid. Bronch. ad l. quoties. 98. d. R. 7.* Alius ad huc formari posset casus, ut si duobus, à diversis, alterò Dominò, alterò non Dominò, res fuerit tradita, quem *Bachov. d. l.* fortè ideò, quia nihil difficultatis in se continet, omisit; non enim ambigendum, illum potior rem esse, cui à domino res tradita est, licet posterius: nam à non domino traditio facta, hoc casu nihil operatur. *Zes. ad tit. D. d. R. V. n. 12.*

§. 28. Absolutâ hac, aliam lubet moyere quæstionem:

nem: An Publiciana detur contra eum, qui possidet pro hærede? Ad quam resolvendam præmonendum venit, quisnam ita possidere dicatur: Sumitur autem hæc phras^{is} 1. *subjectivè*, & significat eum, qui verus hæres non est, & tamen titulò hæredis, ex causa testamenti vel ab Intestato, sivè secundùm Jus Civ. sivè Prætorium, res hæreditarias possidet: quò sensu dicitur, petitionem hæreditatis dari contra eum, qui possidet pro hærede, adeoque rem aliquam, quæ defuncti verè fuit, tenet. *l. 9. l. n. pr. d. hered. petit.* In qua significatione *pro hærede* titulus non est, siquidem nemo ita tenendo longò tempore efficit, ut sit hæres, nec tamen Publicianæ locus erit contra eum, quoniam hæres eodem Jure utitur, quò defunctus, cujus res proprias fuisse, præsupponitur: nisi Acturus fortè probaverit, defunctū, pro cuius hærede Possessor iste se gerit, eas vel sine titulo, vel malà fide, vel etiam ut alienas possedisse Sumitur 2. *objectivè*, in quo sensu verus hæres dicitur tenere rem, quæ defuncti non fuit, quam tamen hæreditariam putat, adeoque alienam esse ignorans, cum cæteris rebus defuncti, eam penes se habet: Veluti si sit res defuncto commodata, vel apud eum deposita, *vid. t. t. D. & C. pro hærede.* Ubi non levis controversia est, an iste titulus habilis sit ad usucapiendum? Undè decisio hujus quæstionis dependet, quia contra usucipientem Publiciana cum effectu non datur. Quem talem non esse, videntur innuere expressi textus in *l. ult. C. d. usuc. pro hered. l. 4. C. d. præscr. long. temp.* qui disertè negant, sine alio proprio & speciali titulo, usucapionem procedere posse. Verùm cum ex adverso faciat, non modò, quòd *lib. 41. tit. 5. rubr. pro hærede*, inter alios titulos usucapiendi ponatur; sed & quòd in *l. pen. ibid.* expressè dicatur, posse me usucapere, si hæres sim, & putem, rem aliquam ex hæreditate esse, quæ

non

non sit, adeoque hæ leges prioribus præponderent, rectè respondetur, illas loqui de hæredibus putativis, qui, quia falsus planè titulus, nulla tamen justa errandi causa subest, nec alienam rem, nec hæreditariam usucapiunt. *Magn. D. Struv. exerc. 43. l. 32.* ut ad eò pro hærede possidere, sit titulus usucapiendi, & proindè contra eum Publiciana institui nequeat: Reiteratà tamen, suprà ad Possessorem pro hærede in priori significatione sumptum, adhibet à limitatione, nisi sc. Petitor malam fidem defuncti probare & velit, & possit. Quod non solum obtinet, si exposità ratione, titulus pro hærede elidatur, sed etiam, si defunctus, cui alter, pro hærede tenens, successit, post petitorum, titulum & possessionem, licet bonà fide, sit nactus. *D. Struv. ex. 41. l. 47.*

§. 29. Ex quibus porro hæc resolvenda venit quæstio: An Publiciana contra verum Dominum possit intentari? Quæ dubiò procul neganda, per l. pen. & ult. d. Public. Cujus ratio æquè peremptoria, quòd sc. veritas potior & validior sit præsumptione, adeoque dominium verum potentius dominio præsumptò & fictò, quod nititur colore prætensò usucapionis; atque sic contra verum dominum deficiat hujus actionis æquitas, quæ allegatur in d. §. 4. J. de action. Quod enim ib. dicitur durum esse, deficere actionem, non potest respectum habere erga verum dominum, sed Possessorem injustum, ut eò potior sit b. f. Possessor. d. l. ult. Quæ ratio cessat, si agatur contra dominum, quem in re sua molestari, aut sibi eam auferri, est iniquum §. ult. J. d. hic qui sui l. alien. l. injuriarum. 13. §. si quis 7. d. injur. Quod autem hætenus dixi, regulariter ita verum est, dari enim quosdam casus singulares, qui faciant exceptiones, propriis & satis perspicuis rationibus, propter quas exceptio dominii elidatur, adeoque contra

contra verum dominum Publiciana institui queat, patet (1.) ex l. 28. d. nox. act. l. 18. §. 15. d. Damn. inf. (2.) l. 72. d. R. V. l. 4. §. 32. d. dol. except. (3.) l. 14. & l. 63. d. R. V. (4.) l. 24. d. Except. rei jud. l. 7. §. 7. d. act. Publ. (5.) l. 87. mand. (6.) l. 31. ex quib. caus. maj. Excell. Dn. Præf. in not. ad Schn. D. V. 0. 27. add. Cujac. lib. 10. observ. c. 6. Goth. ad l. 16. d. Publ. Bachov. d. D. 3. 0. 23.

Atque hæc de ACTIONE PUBLICIANA dicta hac vice sufficiant. Si fortè nonnulla minus congruenter interposita fuerint, veniam, si non ingenii mei tenuitas, certè materiæ difficultas merebitur.

Maximo Coeli rutili Monarchæ,

Qui meis cæptis dedit æqua vela

Gloriam & laudes refero sonantes,

Pectore plenò!

Rem

Rem titulòque fide captam ceu vindicet A-
ctor,

Publiciana docet, quam Tua charta probat
Ex animo grator, prosperrima quæque preca-
tus,

Præmia larga Tibi conferat alma Themis!

*Ita ex animo Præ-Eximio Dn. Stockio,
gr.*

Christoph. Philip. Richter D. Com.
P.C. Collegii Jur. Ordinarius, Decanus, & P.P.

Qua quis mente bonâ, quam vis aliena, tene-
bat,

A quo vis noluit Publiciana rapi.

*Quam, dum perspicuò sensu illustrare laboras,
Gratulor, ac animò cæpta secunda precor!*

Florentissimo Juveni, Dn. Matthiæ Stock
his eruditionis industriæque testibus, for-
tunæ simul meritis condignæ votivis ver-
siculis lub. meritoque, inservire voluit
ut debuit

PRÆSES,

Mat

Wir lasse nur die Dökel vort / der Themis Söh-
nen lachen /
Ob schon uff sie der Zoil stets den Neides Ra-
chen regt /

Es weicht drum nicht ein Götter = Sohn / der Zu-
gend Flammen hegt /

Wunder Astræen schönen dienst. Er weis / daß hohe Sa-
chen /

Nur hoher seelen Speise feind / und sein unmüdes Wa-
chen

Zulezt Sieg / Prächtigt wird bezahlt wann Fleiß den
Preiß zuträgt;

Und wann des großen Priesters Hand sein fluges
Haupt belegt /

Mit wohlverdientem lorber-Zweig / der Edel-wehrt kan
machen.

Wie wird dann Ihm / geehrter Freund / der Ehren-
Kranz ausbleiben ?

Da sein beliebter Tugend = Sinn sich trefflich auß-ge-
feint

Und Ihm die tieffe Richter = Lehr / und was sonst
schwer herscheint

Ein leichtes thun und wesen ist. Sein Kunst-gesetztes
Schreiben /

Giebt dessen Klare Zeugenschaft. Ich sage diß dar-
von:

Wer so gelernt und disputirt / der kriegt bald
reichen Lohn !

Dieses wenige wolte seinem hochgeehrten Freund /
zuschuldigster Ehrbezeugung entwerffen /

Martinus Dresser / Ph. Mag!

Was

Was das alte Tafel = Recht; was der Zentiman
verschweigt;

Was der Sextus nicht erwägt; kan der Richter
Klug entscheiden:

Wann/der etwas recht besitzt / soll das längst = er
arnte meiden/

Und zuletzt verlohren sehn; so / wann etwa sich eräugt /
Ein ganz = ungefehrer Fall / ihm des dings besitz ent
weicht/

Bietet Er die Hülfs = Hand/und schützt wider Diebes =
neiden.

Was hiervon dort dunckel = kurtz/weiß Er/werther/
schön zu leiden:

Sein bewigter Sternen = Geist / so sich nur zu hohem
neigt /

Und geht ungemeyne Bahn/hat so künstlich dargestellt /
Dieses schwere Richter = Recht/ daß Ihm drum der
Themis Hand

Künstlet schon die Ehren = Kron; der geschwinde Fa
men = Wagen

Steht schon uff dem flug/sein Lob zu dem Blauen hin
zutragen;

Es verlangt mit heisser Bier nach Ihm unser Schwa
nen = Land.

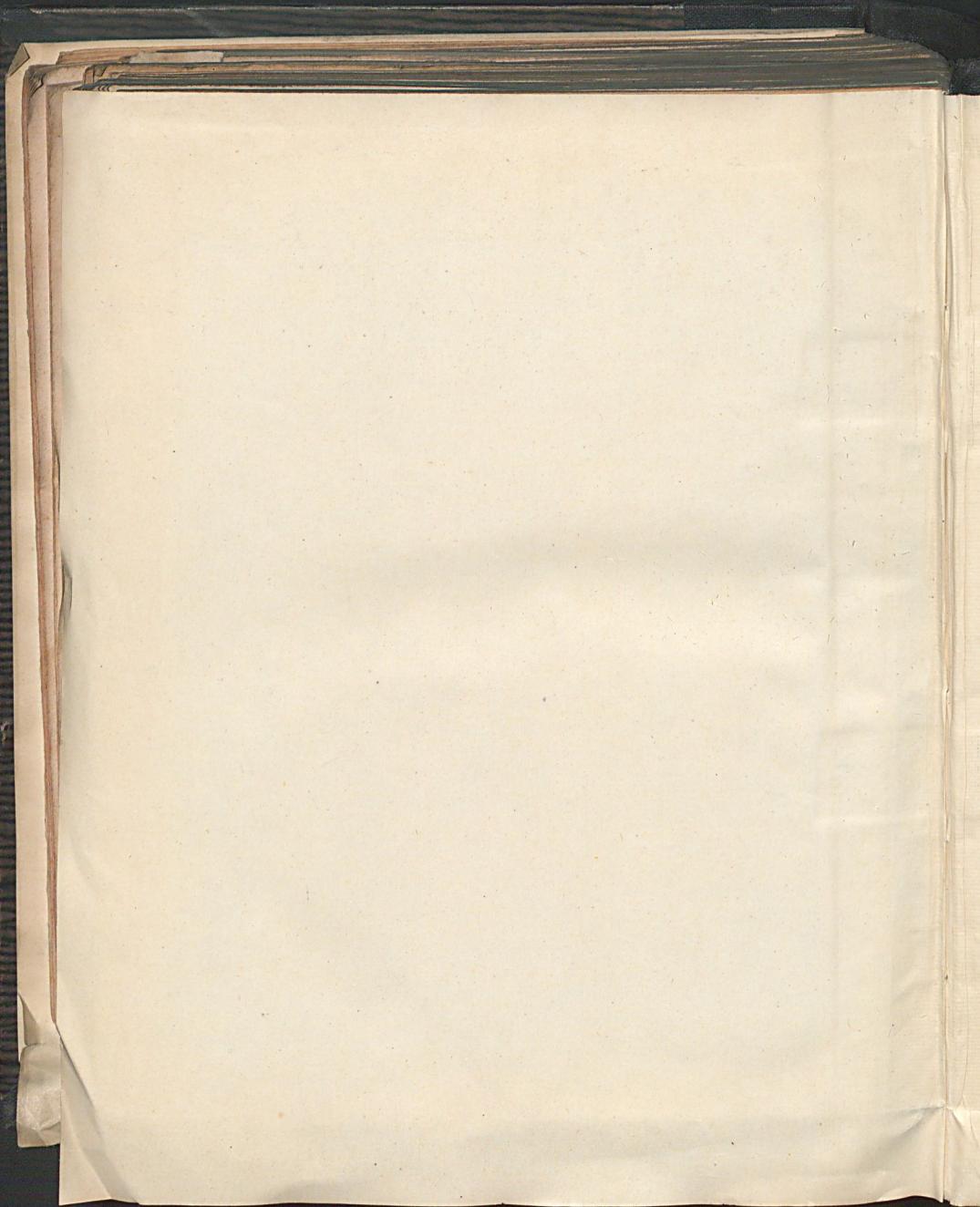
O wie ist so hochbeglückt/der dem Himmel so ge
fällt!

Mit diesem unnetten Sonette / wolte und solte sein
nem hochgeschätzten Herrn Landsman/ die oblie
gende schuld = gebühr / in etwas / glückwünschend /
abzahlen /

J. D. Schäfer / H. W. LL. ST.

F I N I S.

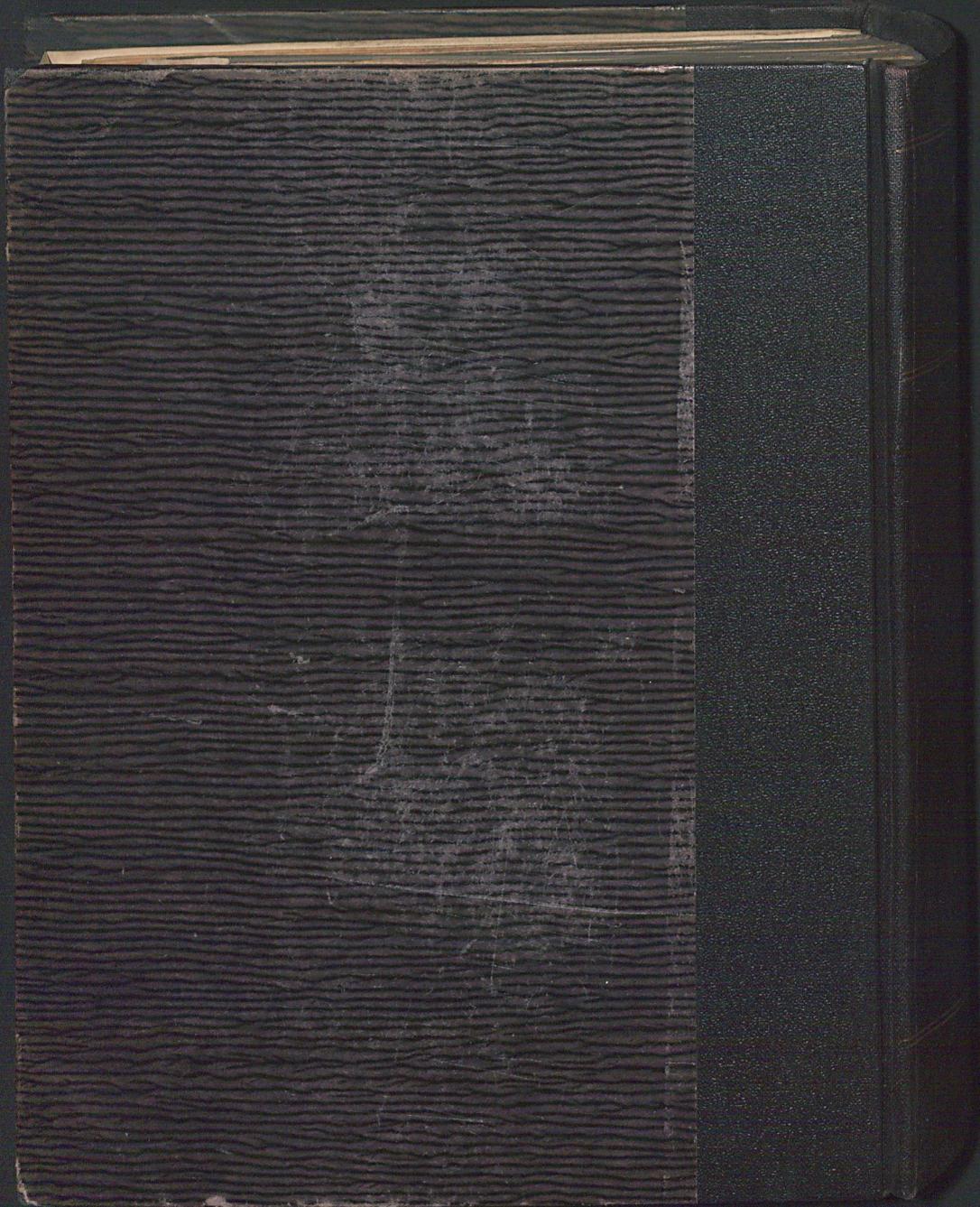

X2615935

Kon

B.I.G.

Farbkarte #13

JURIDICA
NE PU-
ANA,

15

ENTE
ONADE:
ENTE
DRUM ORDINE
AD SALAM ACADEMIA:
NANTE
O
ISSIMO, CONSULTISSIMO
ENTISSIMO,
O BEIERO,
AMOSISSIMO,
Præceptore suo sancto
vando,
tioni submittit
CKIUS HANOV.
IS AUTOR.
UGUST.
OC. LXVIII.
ENGENVALD I,